

Biuletyn Entomologiczny

Numar 4 Rok 3

Maj 1995

Sówki (Noctuidae, Lepidoptera) Wyżyny Łódzkiej

ZYGMUNT ŚLIWIŃSKI, 94-046 Łódź, Armii Krajowej 30 m 4

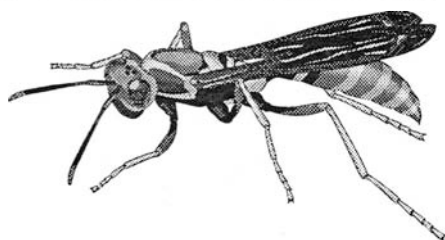
Rodziną sówek (Noctuidae) rozpoczynam publikację wykazu motyli Wyżyny Łódzkiej z zastrzeżeniem, że nie jest to pełne i wyczerpujące opracowanie motyli tego obszaru. Na podstawie zbiorów własnych i danych z piśmiennictwa, stwierdziłem tu występowanie około 1300 gatunków motyli. Nie mniej już sama lista gatunków wraz z moim zbiorem, który stanie się własnością Muzeum Przyrodniczego Uniwersytetu Łódzkiego będzie znacznym ułatwieniem do prowadzenia dalszych szczegółowych badań.

W latach 1930-1939 w okolicach Łodzi badaniami lepidopterologicznymi intensywnie zajmowali się B.Głowiński, A.Stehlick i B.Jarisch. Niestety z trzech wyżej wymienionych osób jedynie Jarisch (1942) opublikował niepełne dane o wynikach swych badań, a rodzinie sówek wyjątkowo mało poświęcił miejsca. Zbiór tego badacza ocalał i jest przechowywany w Instytucie Zoologii PAN w Warszawie. Zbiory B.Głowińskiego zaginęły w czasie okupacji hitlerowskiej, a jedynie skąpe notatki przekazał mi, dziś już nieżyjący, jego syn. Zbiory A.Stehlicka zostały zniszczone w 1944 roku w czasie wkraczania wojsk radzieckich, a Stehlick wraz z żoną odebrali sobie życie. Należy jeszcze wspomnieć, że w Muzeum Przyrodniczym UŁ znajduje się zbiór motyli E.Korba, w którym reprezentowana jest i rodzina Noctuidae. Niestety ten zbieracz, gromadzący materiały przed 1920 rokiem nie zaopatrywał okazów w metryczki i z tej przyczyny zbiór ten jest bezużyteczny. Ponadto bardzo skąpe dane o sówkach okolic Piotrkowa Trybunalskiego podał W.Kulesza (1936) omawiając motyle niektórych okolic Polski. Wreszcie A.W.Skałski i Z.Śliwiński (1973) na podstawie okazu przechowywanego w zbiorach B.Jarisch, podali *Plusia putnami* Grote jako nowy dla Polski, a pochodzący z terenu Łodzi.

Intensywnymi odłowami motyli, a w tym i sówek zająłem się wiosną 1945 roku łowiąc je przy świetle i na przynęcie na przedmieściach Łodzi w Rudzie Pabianickiej, Poddębinie i Modlicy pod Tuszyńem, Rydzynach pod Pabianicami, Włodzimierzowie i Lubiaszowie pod Sulejowem, a w późniejszym okresie w okolicach Tomaszowa Mazowieckiego i Sieradza. W latach 1981 - 1987 wraz z kol. B.Marciniak badaliśmy sówki w Pytovicach położonych w Bełchatowskim Okręgu Przemysłowym skąd wykazaliśmy 170 gatunków (Marciniak, Śliwiński, 1988). Niemal równocześnie badaliśmy motyle parków Łodzi wykazując m.in. 172 gatunki motyli z rodziny sówkowatych (Śliwiński, Marciniak, 1991).

Do opracowywanego wykazu włączyłem również skąpe dane dotyczące dawnego obszaru województwa łódzkiego, a zawarte w pracach Węgorka (1966) i Studzińskiego (1979). Pierwsza z nich dotyczy podrodziny *Agrotinae*, druga *Hadeninae*. Skorzystałem również z danych zamieszczonych w pracach magisterskich U.Szymańskiej i K.Mintusa, który na podstawie zbiorów własnych i kolekcji M.Stuglika przechowywanej w Muzeum Leśnym S.G.G.W. w Rogowie, sporządził i przekazał mi wykaz motyli okolic Rogowa.

W rezultacie badań na obszarze Wyżyny Łódzkiej udało się wykryć 297 gatunków sówek na 486 znanych z terenu Polski. Prócz gatunków opublikowanych w wyżej wymienionych pracach w wykazie znalazły się 53 gatunki dotychczas nie podawane z Wyżyny Łódzkiej.

Opis zastosowanych symboli

- Ł - Łódź i okolice. Poza Łodzią głównie lasy w okolicy Tuszyna
 P - woj. piotrkowskie. Obszar środkowego dorzecza Pilicy - Puszcza Pilicka między Sulejowem a Tomaszowem Mazowieckim oraz okolice Kamieńska
 S - woj. skierniewickie. Lasy w okolicy Rogowa
 Si - woj. sieradzkie. Okolice Łasku i Zduńskiej Woli
 * - gatunki dotychczas nie wykazane z Wyżyny Łódzkiej
 (1) - odnośniki do uwag o ciekawszych gatunkach wykrytych na badanym terenie (użyto szesnastu odnośników)

L i s t a g a t u n k ó w

Noctuidae

Noctuinae

Euxoa Hübner, 1821

- *aquilina* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

- * - *cursoria* (Hufnagel, 1766) - Si
 - *nigricans* (Linnaeus, 1761) - Ł;P;S;Si
 - *obelisca* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P
 - *tritici* (Linnaeus, 1761) - Ł;P;S;Si

Agrotis Ochsenheimer, 1816

- * - *cinerea* (Denis & Schiffermüller, 1775) - S
 - *clavis* (Hufnagel, 1766) - Ł;P
 - *crassa* (Treitschke, 1826) - Ł;P
 - *exclamationis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
 - *ipsilon* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si
 - *segetum* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
 - *vestigalis* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si
 - *polyodon* (Clerck, 1759) - Ł;P

Axylia Hübner, 1821

- *putris* (Linnaeus, 1761) - Ł;P;S;Si

Ochlopleura Hübner, 1821

- *(1) - *flammatra* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł
 - *plecta* (Linnaeus, 1761) - Ł;P;S;Si

Rhyacia Hübner, 1821

- *simulans* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si

Noctua Linnaeus, 1758

- *comes* Fabricius, 1767 - Ł;P
 - *fimbria* Linnaeus, 1758 - Ł;P;S
 * - *interposita* (Hübner, 1821) - Ł
 - *orbana* (Hufnagel, 1767) - Ł
 - *pronuba* Linnaeus, 1758 - Ł;P;S;Si

Spaelotis Boisduval, 1840

- *ravida* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P

Opigena Boisduval, 1840

- *polygona* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P

Graphiphora Ochsenheimer, 1816

- *augur* (Fabricius, 1775) - Ł;P;Si
 - *sigma* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

Lycophotia Hübner, 1821

- (2) - *molothina* (Esper, 1789) - Ł
 * - *porphyrea* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;S;P

Peridroma Hübner, 1821

- *(3) - *saucia* (Hübner, 1808) - S

Diarsia Hübner, 1821

- *brunnea* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P
 - *dahli* (Hübner, 1813) - P;Si
 - *festiva* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P;S
 - *rubi* (Vieweg, 1790) - Ł;P;S;Si

Xestia Hübner, 1818

- *ashworthii* (Doubleday, 1855) - Ł;P

- *baja* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S
 - *c-nigrum* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
 - *ditrapezium* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł
 - *rhomboidea* (Esper, 1796) - P
 *(4) - *sextrigata* (Haworth, 1809) - S
 - *triangulum* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si
 - *xanthographa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

Naenia Stephens, 1827

- * - *typica* (Linnaeus, 1758) - Ł;Si;P

Eurois Hübner, 1821

- *occulta* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Anaplectoides McDunnough, 1929

- *prasina* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P

Cerastis Ochsenheimer, 1816

- * - *leucographa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S
 - *rubricosa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P;S

Hadeninae

Anarta Ochsenheimer, 1816

- *(5) - *cordigera* (Thunberg, 1788) - Ł
 - *myrtilli* (Linnaeus, 1758) - Ł;P

Discestra Hampson, 1905

- *trifolii* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si

Hada Billberg, 1820

- *nana* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si

Polia Ochsenheimer, 1816

- *bombycina* (Hufnagel, 1776) - Ł;P;S;Si
 - *nebulosa* (Hufnagel, 1776) - Ł;P;Si
 - *tincta* (Brahm, 1791) - P;S

Pachetra Guenee, 1841

- * - *sagittigera* (Hufnagel, 1776) - P

Sideridis Hübner, 1813

- *albicolon* (Hübner, 1813) - Ł;P

Heliophobus Boisduval, 1828

- *reticulata* (Goeze, 1781) - Ł;P;S;Si

Mamestra Hübner, 1816

- *brassicae* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Melanchra Hübner, 1820

- *persicariae* (Linnaeus, 1761) - Ł;P;S;Si
 - *pisi* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Lacanobia Billberg, 1820

- * - *aliena* (Hübner, 1809) - P
 - *biren* (Goeze, 1781) - P
 - *contigua* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

- *oleracea* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

- *splendens* (Hübner, 1802) - Ł

- *suasa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

- *thalassina* (Hufnagel, 1766) - Ł;P

- *w-latinum* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si

Hecatera Guenee, 1852

- * - *bicolorata* (Hufnagel, 1766) - S
 - *dysodea* (Denis & Schiffermüller, 1775) Ł;S;P

Hadena Schrank, 1802

- *bicruris* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; S; Si
- *compta* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P
- *confusa* (Hufnagel, 1776) - Ł
- * - *irregularis* (Hufnagel, 1766) - Si
- *perplexa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P
- *rivularis* (Fabricius, 1775) - Ł; P

Cerapteryx Curtis 1833

- *gramminis* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si

Tholera Hübner, 1821

- *cespitis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S; Si
- *decimalis* (Poda, 1761) - Ł; P; S; Si

Panolis Hübner, 1821

- *flammea* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S; Si

Xylomiges Guenee, 1852

- *conspicillaris* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S

Orthosia Ochsenheimer, 1816

- *cerasi* (Fabricius, 1775) - Ł; P; S
- *cruda* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S
- *gothica* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si
- *gracilis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S
- *incerta* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; S; Si
- * - *miniosa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P
- *munda* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; S
- *opima* (Hübner, 1809) - Ł; S
- *populeti* (Fabricius, 1781) - Ł

Mythimna Ochsenheimer, 1816

- *albipuncta* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S; Si
- *comma* (Linnaeus, 1761) - Ł; P
- *conigera* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S; Si
- *ferrago* (Fabricius, 1787) - Ł; P; S; Si
- *impura* (Hübner, 1808) - Ł; P; S; Si
- *l-album* (Linnaeus, 1767) - Ł; S
- * - *obsoleta* (Hübner, 1803) - S
- *pallens* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si
- *pudorina* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S
- *straminea* (Treitschke, 1825) - Ł; P
- *turca* (Linnaeus, 1761) - Ł; P; S; Si

*Cuculiinae**Cuculia* Schrank, 1802

- *absinthii* (Linnaeus, 1761) - Ł; P
- *artemisiae* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; S; Si
- * - *asteris* (Denis & Schiffmüller, 1775) - Ł; S
- *chamomillae* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł
- *fraudatrix* Eversmann, 1837 - Ł; P; S; Si
- * - *scrophulariae* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; Si
- * - *tanacetii* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S
- *umbratica* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si
- * - *verbasci* (Linnaeus, 1758) - P

Calophasia Stephens, 1829

- *lunula* (Hufnagel, 1766) - Ł, S, P

Brachionycha Hübner, 1819

- * - *nubeculosa* (Esper, 1885) - Ł; P; S
- *sphinx* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; Si

Lithomoia Hübner, 1821

- *solidaginis* (Hübner, 1803) - S; P

Lithophane Hübner, 1821

- *furcifera* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; S
- *hepatica* (Clerck, 1759) - Ł; P

- * (6) - *lamda* (Fabricius, 1787) - P
- *ornithopus* (Hufnagel, 1766) - Ł

Xylena Ochsenheimer, 1816

- *exoleta* (Linnaeus, 1758) - Ł; P
- * - *vetusta* (Hübner, 1813) - Ł; P

Allopyes Tams, 1942

- *oxyacanthae* (Linnaeus, 1758) - Ł; P

Dichonia Hübner, 1821

- *aprilina* (Linnaeus, 1758) - Ł; S; P

- * (7) - *convergens* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P

Dryobotodes Warren, 1911

- *protea* (Denis et Schiffermüller, 1775) - Ł

Blepharita Hampson, 1907

- * (8) - *amica* (Treitschke, 1825) - Ł
- *satura* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P

Mniotype Franclemont, 1941

- *adusta* (Esper, 1788) - P; Si

Antitype Hübner, 1821

- *chi* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si

Ammonoconia Lederer, 1857

- *caecimacula* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P

Eupsilia Hübner, 1821

- *transversa* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; S

Lodia Hübner, 1827

- * - *croceago* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; S

Conistra Hübner, 1821

- * - *erythrocephala* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P

- * - *ligula* (Esper, 1794) - Si

- *rubiginea* (Denis & Schiffermüller, 1775) - S; Ł; P

- * - *rubiginosa* (Scopoli, 1763) - Ł

- *vaccinii* (Linnaeus, 1761) - Ł; P

Agrochola Hübner, 1821

- *circellaris* (Hufnagel, 1766) - Ł; P; S; Si

- *helvola* (Linnaeus, 1758) - Ł; S; P

- *laevis* (Hübner, 1803) - Ł

- *litura* (Linnaeus, 1758) - Ł; P

- *lota* (Clerck, 1759) - Ł

- *lychnidis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S

- * - *macilenta* (Hübner, 1809) - Ł; S

Parastichtis Hübner, 1821

- *suspecta* (Hübner, 1817) - Ł; P; S; Si

Atethmia Hübner, 1827

- * - *ambusta* (Denis & Schiffermüller, 1775) - S

Xanthia Ochsenheimer, 1816

- *gilvago* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł

- *icteritia* (Hufnagel, 1766) - Ł; P

- *ocellaris* (Borkhausen, 1792) - Ł; P

- *togata* (Esper, 1788) - Ł; P; S

*Acronictinae**Panthea* Hübner, 1820

- *coenobita* (Esper, 1785) - Ł; P

Colocasia Ochsenheimer, 1816

- *coryli* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si

Diloba Boisduval, 1840

- *coeruleocephala* (Linnaeus, 1758) - Ł; P; S; Si

Moma Hübner, 1820

- *alpium* (Osbeck, 1778) - Ł; P; S; Si

Subacronicta Kozhantchikov, 1950

- *megacephala* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł; P; S; Si

- Acronicta* Ochsenheimer, 1816
 - *aceris* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
 - *alni* (Linnaeus, 1758) - Ł;S;P
 * - *auricoma* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
 * - *cinerea* (Hufnagel, 1766) - P
 - *cuspis* (Hübner, 1813) - Ł
 * - *euphorbiae* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P
 - *leporina* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
 * - *menyanthidis* (Vieweg, 1790) - P
 - *psi* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
 - *rumicis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
 - *strigosa* (Denis & Schiffemüller, 1775) - Ł;P
 - *tridens* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
Arsilonche Lederer, 1857
 - *albovenosa* (Goeze, 1781) - P
Simyra Ochsenheimer, 1816
 * - *nervosa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P
Bryophilinae
Euthales Hübner, 1820
 - *algae* (Fabricius, 1775) - Ł;P
Cryphia Hübner, 18818
 * - *fraudatricula* (Hübner, 1803) - P
Bryophila Treitsche, 1825
 (9) - *ereptricula* Treitsche, 1825 - P
Amphipyrae
Amphipyra Ochsenheimer, 1816
 - *berbera* Rungs - Ł;P
 - *livida* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
 - *pyramidea* (Linnaeus, 1758) - Ł;P
 - *tragopoginis* (Clerck, 1759) - Ł;P;S;Si
Dypterygia Stephens, 1829
 - *scabriuscula* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
Rusina Stephens, 1829
 - *ferruginea* (Esper, 1785) - Ł;P;S;Si
Thalophila Hübner, 1820
 - *matura* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si
Trachea Ochsenheimer, 1816
 - *atriplicis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
Euplexia Stephens, 1829
 - *lucipara* (Linnaeus, 1758) - Ł;P
Phlogophora Treitschke, 1825
 - *meticulosa* (Linnaeus, 1758) - Ł;P
Callopietria Hübner, 1821
 - *juventina* (Stoll, 1792) - Ł;P;S;Si
Ipimorpha Hübner, 1821
 * - *retusa* (Linnaeus, 1761) - S;P
 - *subtusa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;S;P
Enargia Hübner, 1821
 - *paleacea* (Esper, 1758) - Ł;P;S;Si
 - *ypsilon* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
Dicycla Guenee, 1852
 (10) - *oo* (Linnaeus, 1758) - Ł
Cosmia Ochsenheimer, 1816
 * - *affinis* (Linnaeus, 1767) - P
 - *pyralina* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P
 - *trapezina* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
Hyppa Duponchel, 1845
 - *rectilinea* (Esper, 1788) - P
Apamea Ochsenheimer, 1816
 - *anceps* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;S;P
 - *crenata* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;Si
 - *furva* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;S;P
 - *lateritia* (Hufnagel, 1766) - Ł;S;P
 - *monoglyphia* (Hufnagel, 1766) - Ł;S;Si;P
 - *ophiogamma* (Esper, 1793) - Ł;P
 (11) - *pabulatricula* (Brahm, 1791) - Ł
 * - *remissa* (Hübner, 1809) - P
 - *scolopacina* (Esper, 1788) - Ł;P
 - *sordens* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si
 - *sublustris* (Esper, 1788) - Ł;P
 * - *unanimis* (Hübner, 1809) - Ł
Oligia Hübner, 1821
 - *fasciuncula* (Haworth, 1809) - Ł;S
 - *latruncula* (Borkhausen, 1792) - Ł;P;S;Si
 - *strigilis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
Mesoligia Boursin, 1965
 - *furuncula* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
Mesapamea Heinecke, 1959
 - *secalis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
Photodes Lederer, 1857
 (12) - *elymi* (Treitsche, 1825) - Ł
 - *fluxa* (Hübner, 1908) - P;S
 - *minima* (Haworth, 1809) - Ł
 - *pygmina* (Haworth, 1809) - Ł;P
Emerobia Stephens, 1828
 * - *ochroleuca* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P;S
Luperina Boisduval, 1828
 - *testacea* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
Amphipoea Billberg, 1820
 - *fucosa* (Freyer, 1830) - Ł;P;S;Si
 - *oculea* (Linnaeus, 1761) - Ł;S;P
Hydroecia Guenee, 1841
 - *micacea* (Esper, 1789) - Ł;P
 * - *petasitis* (Doubleday, 1847) - S;P
 * - *ultima* Holst, 1965
Gortyna Ochsenheimer, 1816
 - *flavago* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł
Calamia Hübner, 1821
 - *tridens* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si
Staurophora Reichenbach, 1817
 * - *celsia* (Linnaeus, 1761) - P
Celaena Stephens, 1828
 - *leucostigma* (Hübner, 1808) - Ł;P
Nonagria Ochsenheimer, 1816
 - *typhae* (Thunberg, 1784) - Ł;P;S
Phragmatiphila Hampson, 1908
 (13) - *nexa* (Hübner, 1808)
Archana Walker, 1866
 - *algae* (Esper, 1789) - Ł;P;S;Si
 * - *dissoluta* (Treitschke, 1825) - Si
 - *geminipuncta* (Haworth, 1809) - Ł;P;S;Si
 - *sparganii* (Esper, 1790) - Ł;P;S;Si
Rhizedra Warren, 1911
 - *lutosa* (Hübner, 1803) - P
Sedina Urbahn, 1911
 * - *buettneri* (E. Hering, 1858) - S
Charanyca Billberg, 1820
 - *trigramica* (Hufnagel, 1766) - Ł;P

Hoplodrina Boursin, 1937

- *ambigua* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si
- *blanda* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;S
- *octogenaria* (Goeze, 1781) - Ł;S;P;Si
- *respersa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł

Caradrina Ochsenheimer, 1816

- *clavipalpis* (Scopoli, 1763) - Ł;P;S;Si
- *morpheus* (Hufnagel, 1766) - Ł;S;P
- *selini* (Boisduval, 1840) Ł;P

Chilodes Herrich - Schaffer, 1840

- *maritima* (Tauscher, 1806) - Ł

Heliothinae**Ponemeria** Hübner, 1823

- *tenebrata* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P

Pyrrhia Hübner, 1821

- *umbra* (Hufnagel, 1766) - Ł;S;P

Heliothis Ochsenheimer, 1816

- *viriplaca* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si

Prothoschinia Hardwick, 1970

- * - *scutosa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;Si;S

Hapalothis Hübner, 1821

- *venustula* (Hübner, 1790) - Ł;P;S;Si

Prothodeltote Uede, 1984

- *pygarga* (Hufnagel, 1766) - Ł;P;S;Si

Neustrotia Sugi, 1982

- * - *candidula* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

Deltote Reichenbach, 1817

- *deceptor* (Scopoli, 1763) - P
- *uncula* (Clerck, 1759) - Ł;P;S;Si

Deltotes Reichenbach, 1817

- *olivana* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P

Emmelia Hübner, 1821

- *trabealis* (Scopoli, 1763) - Ł;P;S;Si

Sarothripinae**Nycteola** Hübner, 1822

- * - *revayana* (Scopoli, 1772) - Ł;P;S;Si

Chloephorinae**Earias** Hübner, 1825

- *chlorana* (Hübner, 1826) - Ł;P;S;Si
- * - *vernana* (Fabricius, 1787) - Ł

Bena Billberg, 1820

- *prasinana* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Pseudoips Hübner, 1825

- *fagana* (Fabricius, 1781) - Ł;P

Plusiinae**Diachrysia** Hübner, 1821

- *chrisitis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;Si;S

Macdunoughia Kostrowicki, 1961

- *confusa* (Stephens, 1850) - Ł;P

Polychrysia Hübner, 1821

- *moneta* (Fabricius, 1787) - Ł

Euchalcia Hübner, 1821

- *⁽¹⁴⁾ - *variabilis* (Piller, 1783) - Ł

Plusia Ochsenheimer, 1816

- *festucae* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

- (15) - *jota* (Linnaeus, 1758)

- *putnami* Grote, 1873 - Ł;P

Autographa Hübner, 1921

- *gamma* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
- *v-aureum* (Hübner, 1803) - Ł;P;S

Syngrapha Hübner, 1821

- * - *microgramma* (Hübner, 1823) - P

Abrostola Ochsenheimer, 1816

- *trigemina* (Werneburg, 1864) - Ł;P;Si
- *triplasia* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Catocalinae**Tyta** Billberg, 1820

- *luctuosa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł

Lygephila Billberg, 1820

- *pastinum* - Ł;P

Catephia Ochsenheimer, 1816

- *⁽¹⁶⁾ - *alchymista* (Denis & Schiffermüller, 1775) - P

Scoliopteryx Germar, 1810

- *libatrix* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Catocala Schrank, 1802

- *electa* (Borkhausen, 1792) - Ł;P
- *elocata* (Esper, 1787) - Ł;P;S;Si
- *fraxini* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
- *nupta* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
- *promissa* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P
- * - *sponsa* (Linnaeus, 1758) - Ł;P

Ephesia Hübner, 1818

- *fulminea* (Scopoli, 1763) - Ł;P;S;Si;

Clytie Hübner, 1823

- * - *lunaris* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

Lasperyesia Germer, 1810

- *flexula* (Denis & Schiffermüller, 1775) Ł;P;S;Si

Callistege Hübner, 1823

- *mi* (Clerck, 1759) - Ł;P;S;Si

Euclidia Ochsenheimer, 1816

- *glyphica* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si

Rivulinae**Rivula** Guenee, 1845

- *sericalis* (Scopoli, 1763) - Ł;P;S;Si

Parascotia Hübner, 1825

- *fuliginaria* (Linnaeus, 1761) - Ł;P;S;Si

Colobochyla Hübner, 1825

- *salicalis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P;S;Si

Hypenodinae**Schrankia** Hübner, 1825

- *taenialis* (Hübner, 1809) - Ł

Hypeninae**Hypena** Schrank, 1825

- *crassalis* (Fabricius, 1787) - Ł;P;S
- *proboscidalis* (Linnaeus, 1758) - Ł;P;S;Si
- *rostralis* (Linnaeus, 1758) - Ł;S;P;Si

Phytometra Haworth, 1809

- *viridaria* (Clerck, 1759) - P

Herminiinae**Pechicago** Hübner, 1825

- *strigilata* (Linnaeus, 1758) - Ł;P

Herminia Latreille, 1802

- *grisealis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P
- *tarsicrinalis* (Knoch, 1782) - Ł;P
- *tarsipennalis* Treitsche, 1835 - Ł;P

Paracolax Hübner, 1825

- *glauicalis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;S;P;

Trisateles Tams, 1939

- *emortualis* (Denis & Schiffermüller, 1775) - Ł;P

Simplicia Guenee, 1854

- * - *rectalis* (Eversmann, 1842) - Ł

Uwagi o ciekawszych gatunkach.

1. *O.flammata* - Łódź - Ruda Pabianicka, 12.07.1940, 2 okazy na przynęcie jabłkowej, leg. Z. Śliwiński. Dotychczas był wykazany ze wschodniego Pomorza, Małopolski i Śląska.
2. *L.molothina* - Węgorek (1966) podaje 2 okazy z woj. łódzkiego. Wykazany jedynie z zachodniej i południowej części kraju.
3. *P.saucia* - Rogów - Strzelna, 24.08.1948, 1 okaz przy św., leg. M.Stuglik. Znany z Pomorza Zachodniego, okolic Poznania, Częstochowy, Śląska i Małopolski.
4. *X.sextrigata* - Łódź - Ruda Pabianicka, 16.07.1977, 3 okazy przy św., leg. Z.Śliwiński. Z terenu Polski dotychczas znany z Pomorza, Mazur i Wielkopolski.
5. *A.cordigera* - w notatkach Głowińskiego "Łasy Tuszyńskie". Wobec prawie całkowitego zniszczenia torfowisk wysokich w okolicach Tuszyńa występowanie mało prawdopodobne. Pojedyncze stanowiska w całym kraju.
6. *L.lamda* - Koło pod Piotrkowem Trybunalskim, gąsienica na *Vaccinium uliginosum* L., ex l. 17.08.1974, leg. Z.Śliwiński. Kilka stanowisk na torfowiskach wysokich w rozmaitych częściach kraju.
7. *D.convergens* - Łódź - Las Łagiewnicki, 3.09. i 17.09.94 2 okazy przy św., leg. leg. B.Soszyński i Z.Śliwiński. Nieliczne stanowiska na Śląsku, w okolicy Poznania i w Kotlinie Kolskiej.
8. *B.amica* - Grotniki p. Zgierzem, seria okazów wyhodowanych przez Głowińskiego. Bardzo rzadko spotykany, znany z Puszczy Białowieskiej (dane własne), okolic Warszawy, Sandomierza, Gniezna, Puszczykowa, Stronna i Kotliny Kolskiej.
9. *B.erptricula* - Rezerwat "Lubiaszów" pod Sulejowem, 16.07.74, 1 okaz przy św. leg Z. Śliwiński. Wg Buszki (1985) gąsienice żyją na blaszkowatych porostach z rodzaju *Parmelia* i *Lecanora* porastających skały i stare mury. Rozproszone stanowiska w południowej i zachodniej części kraju.
10. *D.oo* - Głowiński łowił go w Poddebnie pod Tuszyńem. Podawany z Pomorza Zachodniego, Sopotu, Rytwini, okolic Warszawy i ze Śląska.
11. *A.pabulatricula* - Jarisch (1942) podaje ją z Lasu Łagiewnickiego w Łodzi. Znany z Pomorza Zachodniego, Ziemi Chełmińskiej, okolic Warszawy i Rytwini.
12. *P.elymni* - Łódź - Ruda Pabianicka, 22.06.58, 1ok. na św., leg. Z. Śliwiński. Gatunek znany z wybrzeża Bałtyku, poza stanowiskiem w Rudzie Pabianickiej w zbiorze mam okaz zebrany 07.1967 w Poznaniu przez A.M.Szmyta.
13. *P.nexa* - Głowiński zbierał go na przedmieściu Łodzi w pobliżu Stawu Stefańskiego. Mimo skrzętnych poszukiwań i odłowów przy świetle nie udało mi się potwierdzić występowania tego gatunku. W Polsce wykazany z nielicznych stanowisk na Pomorzu Zachodnim, z okolic Poznania, ze Śląska i Roztocza.
14. *E.variabilis* - Łódź - Ruda Pabianicka, 25.07.48 i 5.07.58 , 2 okazy przy św., leg. Z. Śliwiński. Po zalesieniu rozległych ugorów w okolicach ul.Popioły stanowisko dziś nie istnieje. Znany tylko z południowej i południowo-zachodniej części kraju.
15. *A.jota* - Według notatek Głowińskiego względnie liczny na terenie Łodzi. W okresie prowadzonych badań nie udało się potwierdzić występowania nie tylko w okolicy Łodzi lecz i całej Wyżyny Łódzkiej. Liczne rozproszone stanowiska w całym kraju lecz ostatnio pospolity jedynie na południu i północy.
16. *C.alchymista* - Rezerwat "Lubiaszów" pod Sulejowem, 16.08.74, 2 okazy przy św., leg. Z. Śliwiński. W świetlistych dąbrowach na rozproszonych stanowiskach w całym kraju.

LITERATURA:

- Buszko, J. 1985. Motyle - Lepidoptera. Sówki - Noctuidae. „Klucze do oznaczania owadów Polski”. Warszawa-Wrocław, XXVII: 1-18.
- Jarisch, B. 1942. Erstmaliger Beitrag zur Macrolepidopteren Fauna von Litzmannstadt und Umgebung. ENT.Z., 26: 205-208, 27: 211-216, 28: 218-222.
- Kulesza, W. 1936. Przyczynek do znajomości motyli niektórych okolic Polski. SPRAW. KOM. FIZJOGR., 70: 139-148.
- Marciniak, B.; Śliwiński, Z. 1988. Motyle Bełchatowskiego Okręgu Przemysłowego. ACTA UNIV. LODZ., FOLIA ZOOL. ANTHR., 6: 83 - 116.
- Skalski, A.W.; Śliwiński, Z. 1973. Nowe dla fauny Polski i interesujące gatunki motyli (Lepidoptera). Część I. POL.PISMO ENT., 43:33-40.
- Studziński, A. 1979. Piętnówki w Polsce. *Hadeninae, Noctuidae, Lepidoptera*. P.A.N. Komitet Ochrony Roślin, Warszawa-Poznań: 1-190.
- Śliwiński, Z.; Marciniak, B. 1991. Zmiany w składzie gatunkowym motyli na terenie parków łódzkich w latach 1946-1987. ACTA UNIV. LODZ., FOLIA ZOOL. ANTHR., 7:131 - 154.
- Węgorek, W. 1966. Rolnice (*Agrotinae*) krajoznawstwa rolniczego Polski. PRACE NAUKOWE INST.OCHRONY ROŚLIN. 8, 2 :5-68.